

fra den anden Side. En fjerde Grund skal jeg endnu tillade mig at nævne. Det hedder saaledes: „Vel vilde det have været ønskeligt, om der havde foreligget en endelig Skitse til den Omdannelse, som agtes givet Hovedbygningen for Personexpeditionen paa denne Banegaard“. Ja, det er ganske rigtigt; det vilde have været ønskeligt andetsteds, og for os pleier det at være en Betingelse; vi pleie at forlange Tegninger og Overslag, og dersom vi faae dem, sige vi: Der kan meget godt bygges for det Halve eller $\frac{2}{3}$, og det vil dog blive saaledes, at manges Gaardmand ikke vilde have en saadan Leilighed, og vi ønske derfor ogsaa nok at faae de udarbejdede Planer til Byggeforanstaltninger, der gaa op i Millioner. Det har imidlertid Indenrigsministeren ikke fundet fornødent, og det vil jeg antage mulig er af den Grund, at Forslaget blot skulde passere en vis Del af Repræsentationen uden egentlig at være noget alvorlig ment Forslag, der selv under lyffe-lige Forhold kunde føres igjennem; thi har en Regjering virkelig Sind til at føre et saadant Lovforslag igjennem, kommer man ikke med saa uforberedte Forordninger, som her stilles; saa upraktisk kan den høitærede Minister ikke være. Et særligt Mindretal har taget en selvstændig Stilling overfor Hovedspørgsmaalet angaaende en Udvidelse af Hovedbanegaarden, og en tredje Side i det paagjældende Udvalg, som er i Mindretal i det andet Thing, har fremsørt en Række af Realitetsindvendinger mod Forslaget. Saaledes forberedt sender man os det altsaa med denne Opfordring, og vi ere da efter min Formening varskoede nok. Gaa vi ikke her tilværks med fornøden Saglighed og Forsigtighed, er det ingenlunde Landsthingets Skyld. Ja, vi kunne tilvisse snart være ligesaa jaglige her, de enkelte Medlemmer i det enkelte Thing, som Regjeringen med sit hele Massineri med Hensyn til det Produkt, som her er lavet. — En Betragtning paatrængte sig mig ved denne Sag; det er den forunderlige Mangel, som forekommer mig at spores i Hensende til Enighed indenfor det samlede Ministerium selv i Opfattelsen af denne Sags Betydning og de nødvendige Betingelser for at kunne føre den igjennem. Der staar nu i et af Hovedspørgsmaalene, at Ministeriet ønsker sig ind paa Citabellets Glacis; men Krigsministeriet tør ikke; Ministeriet tør ikke for de Militære, og det uagtet et Ministerium i sin Helhed maatte sige sig selv, at naar et Forslag af saa omfattende Betydning skulde føres igjennem, maatte paa forskjellige Maader de enkelte Ministre være villige til at yde Betingelserne for, at Sagen kunde fremmes, og ikke være al-

deles overbeviste om, at trods alle Hindringer fra de enkelte Ministre vilde vedkommende Minister, Indenrigsministeren, paa Grund af den Popularitet, han besidder i Repræsentationen, nok kunne føre Sagen igjennem. Det er altsaa en Mærkelighed i Ministeriets Stilling indbyrdes, en Mærkelighed, at de i Ministerraadet ikke indbyrdes have anset denne Sags Gjennemførelse ved Indenrigsministeren for at være af saadan Betydning, at de vilde hjælpe hinanden indbyrdes. Et andet Spørgsmaal, der ogsaa staar i Forbindelse dermed, er jo Frihavns- og Frilagerspørgsmaalet; men vi se ikke noget til Finansministeren paa dette Omraade. Saavidt jeg erindrer, var der heller ikke Tale om de 20 Millioner, eller hvor Meget det nu er, i den meget ærede Ministers finansielle Oversigt ved Befæstningslovens Forhandling. De lade til foreløbig at være forsvundne fra Overveelsen af vor finansielle Stilling. Men det Spørgsmaal, som maatte interessere en Soldminister, et Frihavns- og Frilagerspørgsmaal, og dette Spørgsmaals Forbindelse med Udviklingen af Kommunikationsforholdene i og ved Hovedstaden, et Spørgsmaal af en gennemgribende fremtidig Betydning for Kjøbenhavn og Landet, er der ikke Tegn til har fundet Spor af Drøftelse. — Hvad ellers angaar selve de forskjellige Formaal, der søges naaede dels ved selve Lovforslaget, dels ved de Bemyndigelser, der søges, og hvortil der ikke endnu forlanges Penge, og dels til de nye Foranstaltninger, som senere skulle finde Sted, ligger det overordentlig nær at spørge: Ere de nu Statsformaal i ren Forstand eller efter de Principer, vi Landet over have anvendt for Anlæget af vore Jernbaner, eller er der kun enkelte af dem, der kunne siges at være dette, medens andre ere dels Statens, dels af saa lokal Natur, at de maa kræve kommunale Tilskud til Udførelsen. Jeg anerkjender, at en tidssvarende Udvikling af Hovedstationen ved Kjøbenhavn er et Statsformaal, den staar som Endepunktet for en stor Del af Banerne, ikke blot den Del, der direkte udmunder deri, men jeg kan sige ogsaa for de Baner langt ude i Landet, der ere anlagte fra første Færd af i en saadan Retning, at de skulle udmunde i denne Station, i nøie Forbindelse med en saadan Udvidelse af Hovedstationen. Det Spørgsmaal erkjender jeg hører ind under Sagen. En Udvidelse af Sporet paa Statsbanen her omkring Kjøbenhavn, saasom fra Stationerne til Hellerup, finder jeg ogsaa hører derhen. Oprettelsen af en Station paa Nørrebro er ligeledes meget begrundet som Statsforanstaltning; det stemmer ganske med, hvad man gjør andre Steder, hvor man opretter Stationer og Holdepladser paa